

Acta sanctorum

quotquot toto orbe coluntur, vel a catholicis scriptoribus celebrantur, quae
ex Latinis et Græcis, aliarumque gentium antiquis monumentis

Quo dies primus et secundus continentur

Bolland, Johannes

Parisiis et Romæ, 1866

§. II. Illustre Sancti genus, patria, tempus natale.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-73889](#)

AUCTORE
C. B.

dicensis codice acceperit, Annotationibusque mox dictis auerterit, notatur desumptum. E priori, facta cum posteriori collatione, Gobelinianam lucubrationem, in capita et numeros pro more nostro, ut commodius visum est, distinctam, excudam, additis etiam, quod et ad Vitam, a Sigewardo scriptam, faciam, Annotationibus, quibus, que obscura sunt, illustrerentur, corriganterque, que correctione indigent, si id sufficienter in Commentario previo pristinum non fuerit.

in cuius de-
cursu duo
præterea alia
Opuscula,
quorum hic

19 Porro duo adhuc, que nonnulla, ad S. Meinulphum spectantia, edocent, penes nos existant antiquiora Opuscula, alterum anno demum 1731 e tenebris erutum Monachique typis vulgatum, alterum hactenus ineditum. Primum ex his, quod Chronicon monasterii Bodecensis inscribitur, divisum est in partes quatuor diversas, quarum prima de monasterii Budicensis fundatione, ejusque ad canonicos Regulares translatione, secunda de primo ejusdem monasterii Priore, tercia de sex Prioribus, ab anno 1420 usque ad annum 1455 illud ipsum asceterium moderatis, ac quarta deinde de miraculis, per S. Meinulphi intercessione sub septimo Priore patratis, tractatur. Auctor illius est Joannes Probus, e Congregatione Windesheimensi canonicus Regularis in monasterio Budicensi professor. Hic, cum esset diaconus Paderbornensis clericus, canonicus Regularibus, anno 1409 in monasterium Budicense primum inductis, sese ibidem socium una cum binis aliis Paderbornensibus clericis, ut ipsem part. 1, cap. 6 docet, statim adjunxit, vitamque in sancto illo instituto ad annum ut minimum 1455 (miraculum enim, S. Meinulphi patrocinio tunc patratum, part. iv, cap. 6 narrat) indubie protracta, ut adeo in narrandis iis, que, sive ad monasterium Budicense, sive ad S. Meinulphum spectantia, medio illo temporis spatio, inter annum 1408 et annum 1456 elapsa, accidere, summan utique fidem mereatur: quam an etiam sibi attingat, dum nonnulla alia, atatem suam progressa, refert, in decursu, si quando de iis sermo occurrat, discutiunt.

datur noti-
tia,

20 Ad Opusculum Ms., hactenus ineditum, jam pergo: hoc, quod magna admodum molis non est, monasterii Budicensis ad canonicos Regulares translationem, ejusdemque reformationem exponit. Auctor nomen suum nuspam prodit; nonnulla tamen suppedit, quibus esse idem, qui alteram e Sancti Vitis supra memoratis scripsit, Gobelinus Persona queat non immerito videri. Fuit enim, ut ipsem docet, Joannem de Wale, canonorum Regularium Suellii Priorem, monasterium Budicense, antequam hoc ille reformandum acciperet, anno 1408 visitantem, comitatus, postque ecclesiasticum, cui Budicensis parochia ob unius e Wevelsburgensibus fratribus dynastis contumaciam fuerat subiecta, interdictum, in quantum id monasterium Budicense hujusque ecclesiam spectaret, curavit levandum: adhuc contra nonnullos, ut ipsem pariter docet, capituli Paderbornensis canonicos Wilhelmo Montensi, Paderbornensium episcopo, Budicensis monasterii reformationem atque ad canonicos Regulares translationem quam maxime desiderant, constantissime adhucit, cumque sevissimum deinde adversus se motam cerneret tempestatem, Paderborna alio se contulit; quz omnia in Gobelinum Personam optime quadrant, utpote qui et officialis Paderbornensis munere functus sit, col-

lapsa in religiosis familiis disciplinx instauranda D impense studuerit, haec occasione Bilfeldiam Paderborna secedere fuerit compulsus, uti in ejus Vita apud utrumque Meibomium loco supra citato est videtur.

21 At vero Opusculi, de quo hic, auctor, cum usui subinde de tentata a Paderbornensi episcopo, astuque a mulieribus Budicensibus impedita reliquiarum S. Meinulphi ex ecclesia Budicensi ad Paderbornensem translatione sermonem instituit, fuisse refert hasce ab illis, appropinquante episcopo, in quadam equorum stabulo, turri ipsius ecclesiae (Budicensis scilicet) versus Austrum affixo, sub paleis occultata; id vero retro quandam capsam intra ecclesiam factum, ait in Cosmodromio suo actat. 6, cap. 90 Gobelinus; quo hic occurrente inter hunc scriptorem et Opusculi auctorem disensus fit, ut, an is sit Gobelinus, magnopere dubitem, maxime quod stylo etiam alter ab altero nonnihil dissidere videatur. Ut sit, Opusculi equidem auctor, quem præterea, utpote rerum minoris dumtaxat momenti scriptorem, nominatus nosse, non nullum refert, suis met oculis, que scribit, pleraque conspexit, suamque, quemadmodum ipsem in fine indicat, lucubrationem E anno 1417 solevit. Hec, aliaque supra expensa, quo Joannem Probum habet auctorem, in Comimentarij hujus decursu, etsi neutra typis integras excudenda, usui subinde erunt, maxime cum de monasterii Budicensis ad canonicos Regulares translatione, cultu S. Meinulphi ibidem per hos instaurato, miraculisque, instaurationem hanc Sancti ejusdem patrocinio subsecutis, sermo instituetur. Usui erit et suis Paderbornensibus Analibus Nicolaus Schatenus, Societatis nostræ sacerdos, aliique scriptores sive antiquiores, sive recentiores, quos, cum res feret, fierique poterit, nominatim expressos in medium adducam.

§ II. Illustræ Sancti genus, patria, tempus natale.

Nobilissimo sane genere apud antiquorum Saxonum gentem (videsis de hac Operis nostri tom. II Octobris pag. 180) S. Meinulphum natum, Sigwardus, antiquior ejus biographus, a quo hac in re nec Gobelinum, nec alium quemvis dissentientem inventio, luculentissimum num. 6 docet. Verba, quibus id ibidem facit, hec sunt: Tempore, quo gentem Saxoniam Karolus (Magnus nimurum) imperator imperio suo subegit, subactamque de idololatria ad fidem Christi transtulit, natus est de eadem gente (Saxonum, antiquorum scilicet) Mainulfus utroque parente admodum nobilibus. Ita ille, qui præterea Sancti matrem nuncupatam fuisse Wigthruth, num. 8 memorie prodit. Verum, quod fuerit vel parentis ejus nomen, vel nobilissimum illud, e quo ortus sit, genus, nuspam edicit, nec scio, an hoo vel apte hactenus a quoquam definitum sit, vel apte etiam, idoneis ad id deficientibus monumentis antiquis, definiri queat. Inter illustriores antiquioresque Westphalie, que Saxonia antique pars fuit, familias non infirmum locum tenuit, que, in dynastiam Büranam in episcopatu Paderbornensi ad fluvium Altam positam, tituloque Baronatus nobilitatam, diutissime dominata, præterito demum saeculo defecit in Mauritio Burano, qui, cum

A cum ultimus esset masculus clarissimæ gentis suæ surculus, diuque tribunalis exsarei Spire egisset presidem, saceruli tandem, in quo, nuncupato etiam jam inde ab ineunte adolescentia castitatis voto, cœlebs vixerat, omnino pertusus, Societati nostræ nomen dedit, in eaque, cum sociis, non minus exhibitis virtutum exemplis, quam collatis beneficiis profuisse, mortalem hanc vitam cum immortali, uti merito confidimus, anno 1661 comi-

stabilitur. Tales vesti eorum, a quibus investiti fuerant, milites et ministeriales et fideles dicebantur, Germanice Knecht, knabe vel schalk, quæ voces puerum aut ministruum significant, quarum postrema mansit adhuc in Marschalck, quo verbo significatur is, qui equilis præfecturam gerit, et stabulo est, aliterque Comes stabulæ dicitur.

AUCTORE
C. B

23 E nobilissima illa Regulorum Burensium familia oriundum tradi S. Meinulphum, in Fastis Agrippinensis ante ahdue laudatis ait Gelenius.

Nec tantum id tradi asserit, ast etiam pro vero habet Genealogia Burana, anno 1629 in lucem edita, auctor, qui, si haec in titulo recte notet, alias non fuerit, quam Gaspar Scioppius; verum Opusculum illud non Scioppium, sed Balthasarem de Bunnighausen, Mauriti Burani mox laudati quondam pedagogum ejusdemque deinde, Cameræ Spirensis jam præsidis, multis annis economum et in dynastia Burana locum-tenentem, habere auctorem, in Notitia, quam exemplari mihi preludenti adscriptis, diserte affirmat. Joannes Grothausius, Societatis nostræ sacerdos supra ahdue nominatus, qui, quamquam, unde id didicerit, non edicat, vera tamen vel idcirco prædicare videtur, quod, ut libris, qui falsos mendaces titulos preferunt, solemne est, typographi nomine ordinariisque approbatione careat Burana, de qua hic, Genealogia, nec uspiam compareat in Scioppii Operum Catalogo, quem tom. XXXV Monument. de Viris in republica litteraria illustris a pag. 178 usque ad pag. 230 Niceronus exhibet. Utut sit, illius equidem lucubrationis auctor, quiscumque demum is fuerit, S. Meinulphum facit, ut jam supra innui, familia Buranum.

familia Buranum, ut Genealogia Burana auctor,

B 24 Is porro, inquit de S. Meinulpho sub suarum in Buranum stemma Annotationem initium, erat ex adeltingis de Buren. Ut autem qui fuerint apud anticos Saxones delingi, astudio sum lectorum edoceat, verbis jam recitatis haec sequentia, ab instituto nostro, uti ex dicendis patescet, non omnino aliena, proxime subjungit: Sic enim, ait, tum in Saxonia (Antiqua videlicet, Westphaliæ etiam complexa) honoris causa appellabant Reguli, hoc est, ii, qui in cives, colonos et milites sive ministeriales imperium obtinebant; quos hodie in Italia et Hispania Titulatos, in Germania Hoch undt wolgeborne, id est, Benenatos, inclytos, illustres aut illustrissimos appellant. Hanc ad rem pertinent, que Nithardus Carolini sanguinis heros scribit lib. iv de Dissensionibus filiorum Ludovici Pii: «Saxorum» inquit, «gens» omnis in tribus ordinibus divisa consistit: «sunt enim inter illos qui Edelingi, sunt qui Frilingi, sunt qui Lazzi illorum lingua dicitur: Latina vero lingua hoc sunt: Nobiles, ingenuiles atque serviles.» Quos vero Hispani Cavalleros, hidalgos aut gentilhombres, id est, equites aut nobiles, Itali Gentilhuomini, Germani Edle aut vom adel, id est, Nobiles, aut de nobilitate, hodie dicunt, illis ante hos centum annos vix nobilis appellatio, in Germania saltem, tribui solebat, sed Vesti modo Germanice audiebant, id est, firmi, quasi quibus jus aliquod in colonos et servos superiori auctoritate confirmatum esset: ex quo haud scio, an ei feudale verbum Investire formatum fuerit, quasi esset in Vestorum numerum

cujus hac de re verba, aliqua de antiquis

ratione probari queat, gratis dederimus, hunc anonymus tamem, ut Sanctum familia fuisse Buranum, quis putarunt, evincat, nihil omnino elicit, nisi saltē hanc F etiam ab ipsa Caroli Magni xitate aut citius dominatam fuisse probarit in illo terrarum tractu, qui complectebatur paternam Sancti hæreditatem, in qua hic post monasterium Budicense condidit. Animadvertis id hanc dubie anonymous, qui Meinulphum e familia Burana prognatum, in brevi quodam Scripto, penes me extante, contendit; in hoc enim, quo illos Sancti natales probatos det, de Burensibus regulis ita proloquitur: Ante tempora Caroli Magni circum circa Budiken dominia suis habuerunt, veluti ex antiquis documentis demonstratur; in districtu enim Burensium olim non tantum illam partem, quæ adhuc baronatus Burensis dicitur, sed etiam Almenam, Brenken, dominium Wevelsborg, Winnenberg et Sintfeldiam, in qua et Vesperite situm, in ipsorum comitatu (veluti antiqua scripta sonant) constituta fuisse, publica scripta docent. Ita ille, mox etiam, que hic laudat, publica scripta adducens: sunt autem diplomas diversa, e quorum priori quidem constat, familiam Buranam anno 1012 vasallos clientesque beneficiarios sibi habuisse obnoxios, reli-

AUCTORE
C. B.

relicuis vero intelligitur, eamdem anno 1234 in Sinfeldia, anno 1308 in Winnenberg, anno 1570 in Brencken, que omnia loca a monasterio Budiiensi valde remota non sunt, ac anno denique 1384 in Wevelburgensis dynastia, in cuius media etate idem monasterium, ut ipsumet ait, situm est, fuisse adhuc dominatum.

*admodum est
dubium,*

27 Verum quid tam? In omnibus illis antiquis documentis, ab anonymo productis, ne verum occurrit, e quo Burnos regulos in memoratis locis vel ante Caroli Magni tempora, vere ipsa imperatoris huius atate, quod tamen scriptori illi fuisse probandum, rerum fuisse potitos, utcumque conficias. Imo vero Bartholodeo de Bure, patrem Wevelsburgensis dynastie, cum hac primo a comitibus Arnsbergensibus ad Waldeenses, ac deinde ab his ad ecclesiam Paderbornensem transisset, anno denum 1301 ab Ottono, Paderbornensi episcopo, in feudum fuisse concessamus, ex antiquis litteris, a Ferdinandino, Paderbornensi episcopo, in Monumentis Paderborn. pag. 228 et seq. recitatis, liquet: ut adeo quidquid vel laudatus anonymous vel Genealogie Burensis auctor

Bpora aut ipsa etiam imperatoris hujus xata in Wevelsburgensis dynastia, ac proin in terrarum tractu, paternam Sancti hereditatem, in qua hic monasterium Budicense condidit, complectente dominata fuisse non videatur. Adhuc, etsi etiam ibidem tunc dominatam tantisper daremus, nec sic esset consequens, ut S. Meinulphus familia Buranu certo exstiterit. Ut quid enim adelingi seu nobiles domini, e quibus Sanctus oriundus est, in quedam Saxonie tractum imperium, quale in Antiqua Saxonia adelingis seu nobilibus dominis competitissime dixi, obtinere nequerint, simulque aliquot bona atque inter haec fundum, in quo Sanctus postea monasterium Budicense eastruxit, in adelingorum seu regulorum Burensium ditione possidere? Omnibus itaque mature expensis, fueritne S. Meinulphus e familia Burana, an ex alia natus, admodum est incertum. Nec certius est, quo loco et quo determinato anno fuerit in lucem editus.

*uti etiam quo
diœcesis Pa-
derbornensis*

c dicentis patres, bona non pauca, a parentibus ad se devoluta, in quibus et ex quibus monasterium Budicense extruxit ac dotavit, in Pader-nensi Westphalici diocesi possedit; unde fit, ut illum quidem esse in hac natum, vero sane non apparent absimile: verum cum Sanctus posses-siones plures in variis ejusdem diocesis locis obti-nuisse videatur, quo hujus illum loco vicere nasci contingit, nondum propterea exploratum habe-tur. Haud procul a loco, quo Sanctus monaste-rium Budicense condidit, Austrum versus abfui-vicis, Bodeken appellatus, seu potius hujus, utpote in quo illud ipsum monasterium situm fuisse videatur, parochialis cum adjacentibus domi-bus ecclesia, a qua ut monasterium a se estru-ctum Sanctus distingueret, sacrum istud edificium (adi Gobelinum in Vita num. 18) non simpliciter Bodeken, sed Nien seu Neu-Bodeken, id est, Novum-Bodeken nuncupari. Hoc tamen temporis lapsu nude et simpliciter Bodeken; illa vero Alt-Bodeken, id est, Vetus-Bodeken sive vocata: quod dicitur forsan factum fuerit, quod, cum penitus esset collapsa vel saltem ruina proxima, vicani Budenses, ea deserta, ecclesiam, monasterio Budicensi adjunctam, in parochiale suum, legiti-ma interveniente auctoritate, acceperint. Ita-

suspicio, quod eam tunc, cum a sanctimonialibus ad canonicos Regulares transit, fuisse paraciam-
lem, in monasterio Budicensi Chronicus Joannes
Probus (adi de hoc seculi xv scriptore num. 49.)
loco non uno indicet, quodque in diocesis Pader-
bornensis paraciarum Catalogo, quem penes me
habeo, una dumtaxat paraciam, nomine Bodeken,
nulla autem, nomine Alt-Bodeken, occurrit. Utul-
sit, qua ad rem jam veniam, Joannes Probus in
Opere mox laudato pag. 48 et 49 refert, in vico,
dicto Alt-Bodeken seu Alten-Budeken, xitale
sua a monasterio Budicensi haud procul (libra-
riorum virtio quasi ad triduum miliare loco cit.
perperam notatur) fuisse tiliam admodum an-
nosam, S. Meinolphii tiliam idcirco appellatam,
quod sub illa hic, uti idem scriptor e sensibus
monasterii Budicensis accolis, progenitorum tra-
ditione rem noscentibus, sese audieisse, loco cit.
ait, a matre sua Wichtrude, Caroli Magni exerci-
tus metu ex adibus profuga, fuerit in lucem
editus.

29 *Tiliam admodum annosam, S. Meinulphi locum dictam, in vico Alt-Bodeken xata sua fuisse, assentiri Joanni Probo credo; verum illam vel fuisse tam vetustam, quam innuit, vel a Sancti nativitate, que sub eadem acciderit, accepisse nomen, fidem non facit ea, quam allegat, rudit rusticani vulgi traditio. Asserte nihilominus tilia S. Meinulphi vetustati faret, nec traditioni, quae Sanctum sub illa natum, prodit, refragatur Joannes Gamansius, Societatis nostra sacerdos, in MSS. suis, quas sexculo praeterito ad Majores nostros misit, de S. Meinulpho Notitiae. In his enim de S. Meinulphi tilia, quam ipse videtur, ita scribit: Extra monasterium Bodecense medii quadrantis spatio via amoenissima per querectum, multiplici serie arborum pulchre constitutum..., adiutur et visitur S. Mainulpi juxta viam publicam tilia; ad quam ipsa a matre ex Furstenberg metu Caroli Magni Stadbergam obsessori fugiente fuerit in lucem editus, vel quam ipse in vivis plantavit. Ad hanc singulis annis Feria tertia Rogationum parochia Harenensis, hora una dissita, supplicatum (an forte ad Budicense Sancti monasterium?) veniens stationem suam habet. Hac ille, docens scilicet, tiliam S. Meinulphi dictam, nomen suum ab hoc non quidem definita dicitur, quod sub illa Sanctus natus sit, sed tantum sub disjunctione vel ex hoc, vel ex eo, quod a Sancto, in vivis adhuc superstite, fuerit planta, traxisse, illamque adeo, quod hinc, utrolibet admisso, perinde est consequens, jam inde a Sancti xata stellata. Verum quid nisi tilia, quam vidit Gamansius, S. Meinulphi vocari poterit, non quidem, quod hic sub illa natus esset aut eamdem plantasset, verum quod vetustior, a S. Meinulpho plantata, ideoque S. Meinulphi nuncupata, fuisset vel proxime, vel post unam aut plures, quibus idem propterea adhuc sisset nomen, sufficta? Quid ni etiam a Sancti effigie, que ei aliquando fuerit affixa, aliave ignota ex causa ita appellari potuerit? Ne aliud de tilia, a Joanne Probo memorata (hanc enim a tiliam Gamansio visa, utpote que isti, præ vetustate jam fatiscens ac caduce, verosimillime fuerit substituta, reor diversam) est statuendum; ut adeo ex tiliæ, S. Meinulphi dictæ, appellatione argui nequeat, vel hunc illam plantasse, vel sub eadem esse natum.*

50 Et vero alibi indubie natus fuerit, si vera et quo ante
sit alia penes me extans de eo Notitia; secundum fuerit in lu-
hanc enim in Furstenberg, diœcesis Paderboron-
cem editus,
sis.

A nensis loco, cuius ipse fuerit dominus cuiusque in Notitia Gamansiana, proxime hoc transcripta, mentio fit, fuerit in lucem editus, testantibus id antiquis tabulis, quas sese legisse, Gamansio nostro xatae proœctus monasterii Budicensis procurator asseruit. Verum cum non addatur, quæ qualesve fuerint illæ tabule, nescio, an fidem integrum mereantur, nihilquæ certior inde erudit locus Sancti natalis, quem nec aliunde tuto eruas. Quod jam ad annum, quo Meinulphus natus sit, spectat, illum nec Sigwardus, Sancti biographus, atque scriptores antiqui, nec ulla probata atque indubia fidei monumenta, unde ut plane sit incertus, necessum est, diserte exprimunt, aut etiam quid suppeditant, ex quo eundem apte definias. Sigwardus tamen exhibet indicia, ex quibus saltem, quandonam natus sit Sanctus, latiori modo habeatis compertum. Id enim (vide ejus verba num. 22 recitata) factum scribit tempore gesti a Carolo Magno adversus Saxones antiquos bellum; cum autem hoc ab anno 772 ad annum usque 804, uti inter omnes scriptores convenit, per continuos triginta tres annos (ita Eginoardus in Vita Caroli Magni loquitur) duravit, sicut secundum Sigwardum intra illud temporis spatium, quod inter annum 771 et annum 805 excurrerit, S. Meinulphus in lucem editus.

hoc tamen partim ex astate, qua canonicus Paderbornensisibus se junxit,

31 Sed tempus Sancti natale ex Sigwardo paulo etiam proprius modo determinemus. Hic Sancti biographus, cuius omnia verba, ad institutum nostrum hic spectantia, ut dicenda clarius intelligentur, hoc transcribo, num. 9 et 10 sic habet: Puer autem Meinulphus sub iure scholari ad disciplinam dispositus litterarum, ex dispositione ascendit ad habitum earum, et quod scientiae literalis habuit, usu operis devotus excoluit. Quippe quia viam, qua ducit ad vitam, artam et angustam existere scivit, jam de tenero ungi studiis asperioribus mente formavit... Cum autem excederet e scholis, excessit etiam desiderium mundani honoris, integramente migrans ad propositum canonicae legis in loco, qui dicitur Paterbrunno. Hic eum ejusdem loci pontifex, ipse quidem virtutum gloriosus artifex, nomine Baduradus, benignissima cura nutriendum suscepit, susceptumque largissimo paternitatis et gratiarum simu refovit. *Hec Sigwardus, ex quibus colligendum videtur, Sanctum sane non du ante annum 793 esse natum: Baduradus enim, uti ex iis, que apud nos in S. Hathumaro, proximo ejus in sede Paderbornensi decessore, tom. II Augusti pag. 452, num. 49 et binis seqq. dicta sunt, facile colliges, ante annum 815 sedere non cepit; cum ergo abs illo jam episcopo, prout Sigwardi verba proxime hoc transcripta innunt, S. Meinulphus admodum adhuc juvenis et viximus scholis egressus canoniceis Paderbornensibus fuerit adlectus, qui fieri queat, ut hic diu ante annum 793 natus sit?*

partim ex astate, qua obiit, anno circiter 795 accidisse videtur.

32 Nec diu etiam post hunc annum id factum mihi suadet Sancti, qui aestate maturus seu grandevus obiisse, a Sigwardo in Vita num. 26 traditur, tempus emortuale, quod minus alioquin ab anno 847, cui a plerisque scriptoribus invenitur, foret removendum. Fuerit itaque Sanctus, uti ex jam dictis pronum est ervere, non improbabiliter anno circiter 793 natus. Etsi porro Schatenus in Annalibus Paderbornensibus pag. 46 et seqq. ea litteris consignet, ex quibus consequens est, ut S. Meinulphi nativitatem contra nonnullos, qui eam anno 777 perperam affigunt, in Octobris Tomus III.

AUCTORE.
C. B.

E

§ III. Baptismus, educatio, vitæ institutum : quod, qualeque id fuerit et quandonam susceptum.

Relata Sancti nativitate, mox patris ejus obitum, matris Wichtrudis, de stupro, sibi a mariti defuncti fratre illato, expostulatura, ad Carolum magnum accessum, hujusque occasione baptisatum, parvulo Meinulpho, qui, licet iam aetas ei concessisset virtutem ambulandi, *sacris tamendis tinctus nondum fuerat, tunc demum, ipsomet Carolo Magno sponsore, collatum, n. 7 et 8 enarrat Sigwardus, antiquior ejus biographus.* Atque hec quidem omnia anno 783 innectit in Annalibus Paderbornensibus pag. 47 Schatenus; verum, cum Sanctus, ut § precedentis probavi, diu ante annum 793 natus non sit, scriptori isti nec hic assentiri queo. Gobelinus Persona in Meinulphi Vita, prout, mutato stilo, apud Surium ad hunc diem exstat excusa, initio sic scribit: Anno Dominicae Incarnationis septingentesimo septuagesimo septimo, cum Carolus Magnus eam Saxonie partem, quam nunc Westphaliæ vocant, bello subegisset, omnes maiores natu ejus regionis venerunt ad eum Paderbornam, uno dempto Witikindo, viro primario, quem nonnulli regem, alii ducem fuisse arbitrantur. Li autem, qui ad Carolum venere, omnes in eodem loco salutaribus baptismi undis expiati sunt, visumque est Carolo regi illuc scopi sedem constitutere.

34 Itaque tertio abhinc anno parvam ibi ipsomet Carolo Magno sponsore, construxit ecclesiam, eamque, quod locus nondum munitus esset, Herbipolensi episcopo tum commendavit. Porro anno inde decimo quinto canonicum ecclesiæ Herbipolensis Hatumarium, natione Westphaliæ, primum illuc episcopum instituit; cuius episcopatus anno quarto Leo Pontifex Romanus, ejus nominis tertius, ab æmulis Roma pulsus, ad regem Carolum Paderbornam venit, et ab eo honorifice in primis acceptus sedem illam Apostolica auctoritate con-

23 firmavit;